

Urząd Statystyczny
w Poznaniu

OPRACOWANIA SYGNALNE

Data opracowania:
czerwiec 2016

ul. Wojska Polskiego 27/29
60-624 Poznań

tel.: 61 27 98 200
fax: 61 27 98 100

SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
poznan.stat.gov.pl

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie wielkopolskim w I kwartale 2016 r.

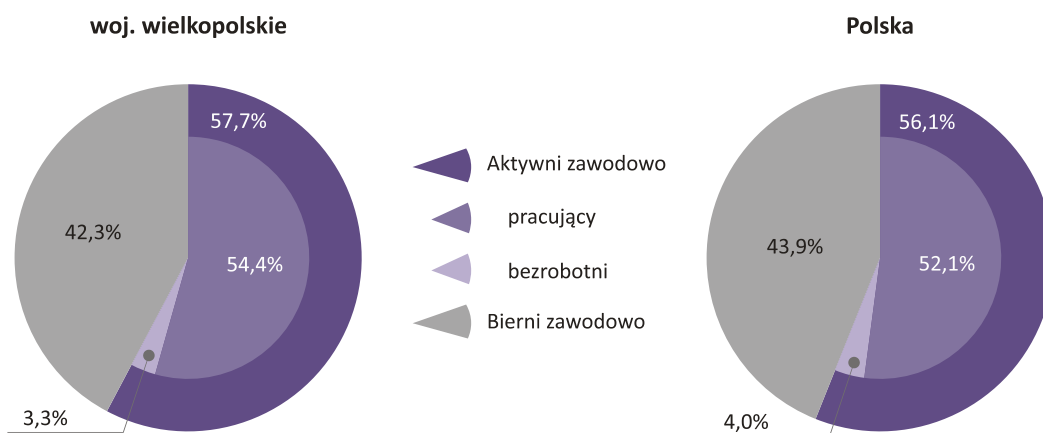
Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹ przeprowadzonego w I kwartale 2016 r.

Kwartalne Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności stanowi podstawowe źródło informacji o sytuacji na rynku pracy. Badanie obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Metodologia BAEL oparta jest na definicjach zalecanych do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i Eurostat. Podstawowym kryterium podziału ludności, z punktu widzenia aktywności ekonomicznej, na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1621 tys. osób, tj. o 13,7% więcej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Biernych zawodowo było 1186 tys., co w skali roku oznacza wzrost o 12,6%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 94 tys., czyli o 3,1% mniej niż w I kwartale ub. roku.

Ryc. 1. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W I KWARTALE 2016 R.

¹ Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pojęć znajdują się na ostatnich stronach niniejszego komunikatu.

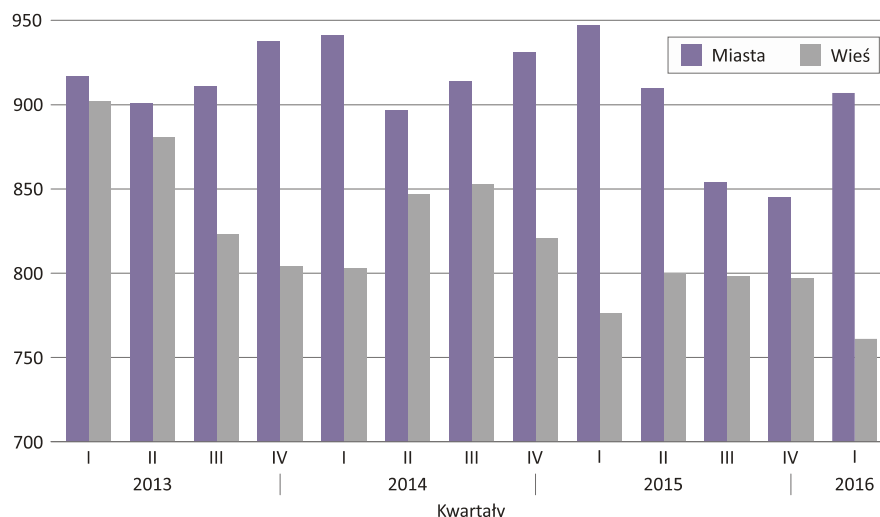
TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W I KWARTALE 2016 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	2807	1621	1527	94	1186	57,7	54,4	5,8
mężczyźni	1349	897	852	45	452	66,5	63,2	5,0
kobiety.....	1458	723	675	49	735	49,6	46,3	6,8
miasta	1550	867	813	54	683	55,9	52,5	6,2
wieś.....	1257	754	714	40	503	60,0	56,8	5,3
Według w wieku:								
w tym w wieku produkcyjnym ^a	2074	1567	1475	92	507	75,6	71,1	5,9
15–24 lata	383	144	119	25	239	37,6	31,1	17,4
25–34.....	528	462	433	29	66	87,5	82,0	6,3
35–44.....	512	428	409	19	84	83,6	79,9	4,4
45–54.....	405	332	318	14	73	82,0	78,5	4,2
55 lat i więcej.....	978	255	247	7	724	26,1	25,3	2,7
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe.....	577	460	447	13	117	79,7	77,5	2,8
Policealne i średnie zawodowe.....	633	431	409	21	202	68,1	64,6	4,9
Średnie ogólnokształcące	209	107	98	9	101	51,2	46,9	8,4
Zasadnicze zawodowe	847	521	485	35	326	61,5	57,3	6,7
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	541	102	88	14	439	18,9	16,3	13,7

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w I kwartale br. ukształtował się na poziomie 5,8%, czyli o 1,0 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Zbiorowość pracujących, licząca 1527 tys. osób, w odniesieniu do I kwartału ub. roku zwiększyła się o 14,9%.

Ryc. 2. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA PRACUJĄCYCH OSOBAMI NIEPRACUJĄCYMI W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ

Relacja osób niepracujących do pracujących polepszyła się w ujęciu rocznym – w I kwartale br. w województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 838 niepracujących (907 w miastach i 761 na wsi), podczas gdy w I kwartale ub. roku – 865 (odpowiednio 947 i 776). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 918 wobec 955 w analogicznym okresie ub. roku.

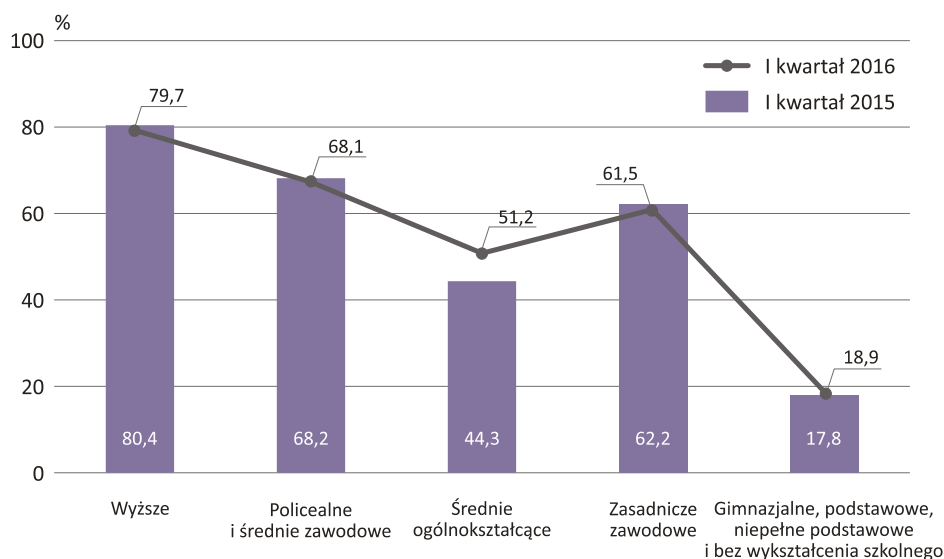
W I kwartale br. aktywni zawodowo stanowili 57,7% ogółu ludności województwa wielkopolskiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku nastąpił wzrost udziału tej grupy osób o 0,2 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się (o 0,1 p.proc.) w stosunku do I kwartału ub. roku i wyniósł 56,1%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	I kwartał		
	w %		wzrost/spadek w porównaniu z 2015 r. w p.proc.
OGÓŁEM	57,5	57,7	+0,2
mężczyźni.....	66,8	66,5	-0,3
kobiety.....	49,2	49,6	+0,4
Miasta	55,1	55,9	+0,8
Wieś	60,4	60,0	-0,4

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W I kwartale br. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 49,6%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 66,5%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 16,9 p.proc. i w skali roku zmniejszył się o 0,7 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności

w miastach i na wsi (odpowiednio 55,9% wobec 60,0%). W stosunku do I kwartału ub. roku wskaźnik dla ludności miejskiej zwiększył się o 0,8 p.proc., a dla ludności wiejskiej zmniejszył się o 0,4 p.proc.

Ryc. 3. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmował najwyższą wartość dla osób z wykształceniem wyższym (79,7% wobec 80,4% w I kwartale ub. roku), natomiast najniższą – w grupie osób o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (18,9% wobec 17,8%).

W I kwartale br. najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 25–34 lata (87,5%, spadek o 0,1 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku) oraz 35–44 lata (83,6%, tj. o 2,1 p.proc. mniej niż przed rokiem). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 75,6%, czyli o 0,5 p.proc. wyżej niż w analogicznym okresie ub. roku.

2. PRACUJĄCY

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim liczba pracujących wynosiła 1527 tys., tj. o 198 tys. (o 14,9%) więcej niż w analogicznym kwartale ub. roku (wśród kobiet wzrost liczby pracujących wyniósł 15,0%, natomiast w grupie mężczyzn – o 14,8%). W badanej zbiorowości większość stanowili mężczyźni; w I kwartale br. ich udział kształtował się na poziomie 55,8% (podobnie jak w I kwartale ub. roku). Liczba pracujących mieszkańców miast w skali roku zwiększyła się o 17,0%, a liczba pracujących na wsi – o 12,4%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 96,6% zbiorowości pracujących.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	I kwartał		
	w tys.		2015 = 100
OGÓŁEM	1329	1527	114,9
mężczyźni	742	852	114,8
kobiety	587	675	115,0
Miasta	695	813	117,0
Wieś	635	714	112,4

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim pracujący stanowili 54,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej; w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku oznacza to wzrost o 0,8 p.proc. (w kraju 52,1%, wzrost o 1,0 p.proc. w porównaniu z I kwartałem ub. roku). Udział ten był większy wśród mieszkańców wsi, gdzie wyniósł 56,8% wobec

52,5% w miastach. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi wzrósł o 0,5 p.proc., a w miastach zanotowano w tym czasie wzrost o 1,1 p.proc. Wśród mężczyzn wskaźnik ten w I kwartale br. osiągnął 63,2% (w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost o 0,2 p.proc.), natomiast w grupie kobiet wyniósł 46,3% (wzrost o 1,2 p.proc.).

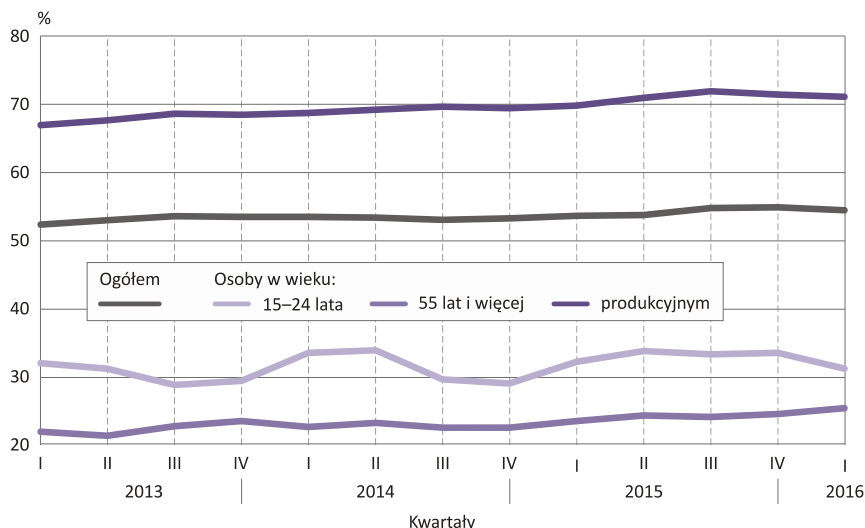
W I kwartale br. wśród pracujących w województwie wielkopolskim dominowały trzy grupy osób: z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,8% wobec 31,2% w I kwartale ub. roku), wyższym (29,3%, podobnie jak w analogicznym kwartale ub. roku) oraz policealnym i średnim zawodowym (26,8% wobec 28,1%). Najmniej liczna grupa to osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (5,8% wobec 5,3% w I kwartale ub. roku).

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	I kwartał		
	w %		wzrost w porównaniu z 2015 r. w p.proc.
OGÓŁEM	53,6	54,4	0,8
mężczyźni	63,0	63,2	0,2
kobiety	45,1	46,3	1,2
Miasta	51,4	52,5	1,1
Wieś	56,3	56,8	0,5

Wskaźnik zatrudnienia przyjmował najniższe wartości wśród osób w wieku powyżej 55 roku życia oraz w grupie osób młodych (15–24 lata). W I kwartale br. wartości wskaźnika dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio 25,3% (wzrost o 1,9 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku) oraz 31,1% (spadek o 1,0 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywała się wielkość wskaźnika dla

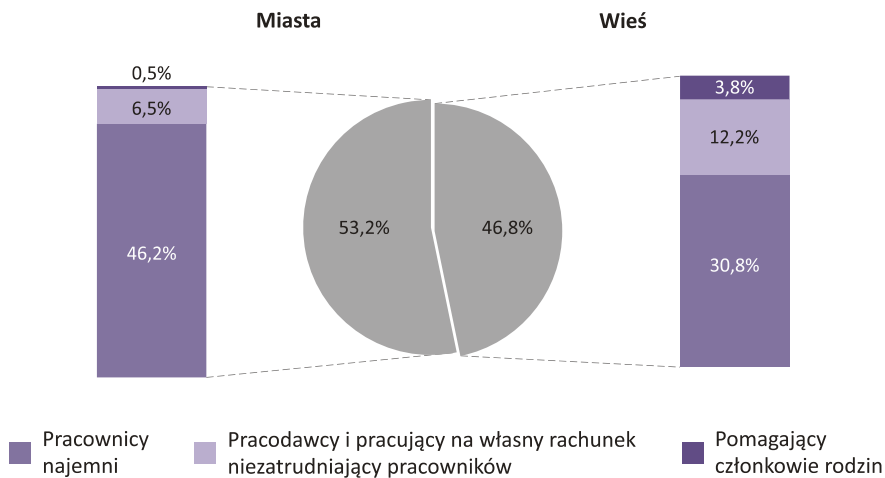
osób w wieku produkcyjnym (71,1% wobec 69,8% w analogicznym kwartale ub. roku).

Ryc. 4. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Podobnie jak w poprzednich okresach, w I kwartale br. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1177 tys. stanowili 77,1% ogółu pracujących (podobnie jak w I kwartale ub. roku). W większości (76,9%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Ryc. 5. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ W I KWARTALE 2016 R.

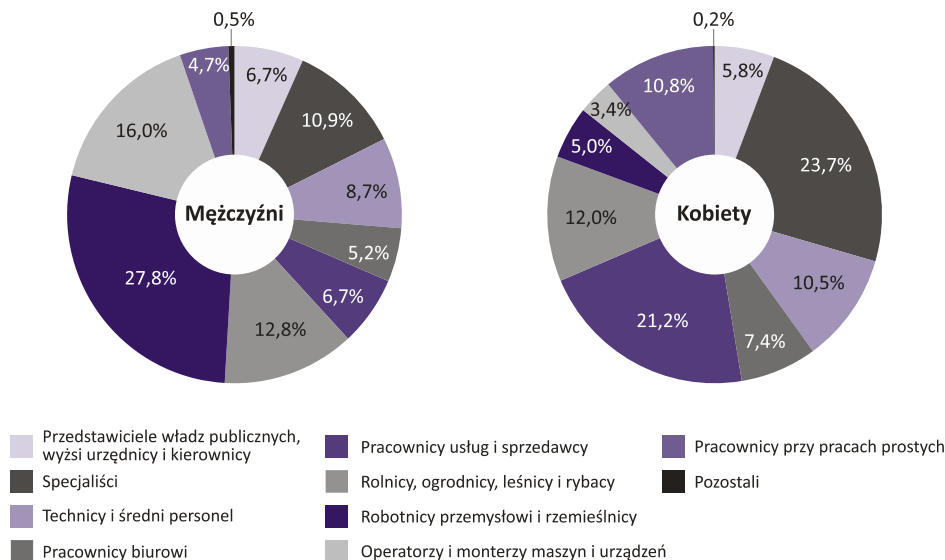
Wśród pracowników najemnych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W I kwartale br. udział tej grupy ukształtował się na poziomie 71,8% (wzrost o 0,6 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku). Odsetek pracowników najemnych zatrudnionych na czas określony w ciągu roku zmniejszył się o 0,6 p.proc. i wyniósł 28,2%.

Zwiększyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 13,9% do 286 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku zmniejszył się o 0,2 p.proc. do 18,7%. Liczba pomagających członków rodzin zwiększyła się o 20,8% do 64 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (57 tys., tj. 89,1%).

Pracujący w sektorze prywatnym w I kwartale br. stanowili 82,2% ogółu pracujących, czyli o 2,1 p.proc. więcej niż w I kwartale ub. roku. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zwiększył się w tym czasie o 0,2 p.proc. i wynosił 12,4%.

W I kwartale br. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,8%) oraz specjaliści (16,6%). W grupie mężczyzn odsetek robotników przemysłowych i rzemieślników był większy i sięgał 27,8%. Wśród kobiet dominowały dwie kategorie zawodów: specjaliści (23,7%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (21,2%).

Ryc. 6. STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W I KWARTALE 2016 R.

W I kwartale br. 76,9% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (77,9% wśród mieszkańców miast i 75,9% wśród mieszkańców wsi). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wyniósł 11,3% w przypadku przepracowanych od 30 do 39 godzin tygodniowo i 5,3% – od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 1,8% badanej zbiorowości pracujących.

Struktura pracujących według płci zmienia się w zależności od liczby przepracowanych godzin. W grupie pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. poniżej 20 godzin tygodniowo, od 20 do 29 godzin oraz od 30 do 39 godzin przeważały kobiety (odpowiednio: 63,0%, 69,1%, 55,8%). Wraz ze wzrostem liczby godzin przepracowanych tygodniowo (40 godzin i więcej) wśród pracujących zaczynają przeważać mężczyźni (61,8%).

3. BEZROBOTNI

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 94 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 3,1%. Spadek zanotowano w grupie kobiet (o 7,5%) oraz wśród mieszkańców wsi (o 13,0%). Liczba bezrobotnych w grupie mężczyzn zwiększyła się w stosunku do I kwartału ub. roku o 2,3%, a liczba bezrobotnych mieszkańców miast – o 5,9%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	I kwartał		
	w tys.		2015 = 100
OGÓŁEM	97	94	96,9
mężczyźni	44	45	102,3
kobiety	53	49	92,5
Miasta	51	54	105,9
Wieś	46	40	87,0

W I kwartale br. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (37,2% wobec 35,1% w I kwartale ub. roku). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (30,9%, podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku) oraz 15–24 lata (26,6% wobec 26,8%).

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w I kwartale br. wyniosła 5,8%, tj. o 1,0 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (*w Polsce odpowiednio 7,0% wobec 8,6%*). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 6,8% (o 1,5 p.proc. mniej niż w I kwartale ub. roku) wobec 5,0% w zbiorowości mężczyzn (spadek o 0,6 p.proc.). Stopa bezrobocia na wsi w skali roku zmniejszyła się o 1,5 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 5,3%, a w miastach odnotowano w tym czasie spadek o 0,6 p.proc. do 6,2%.

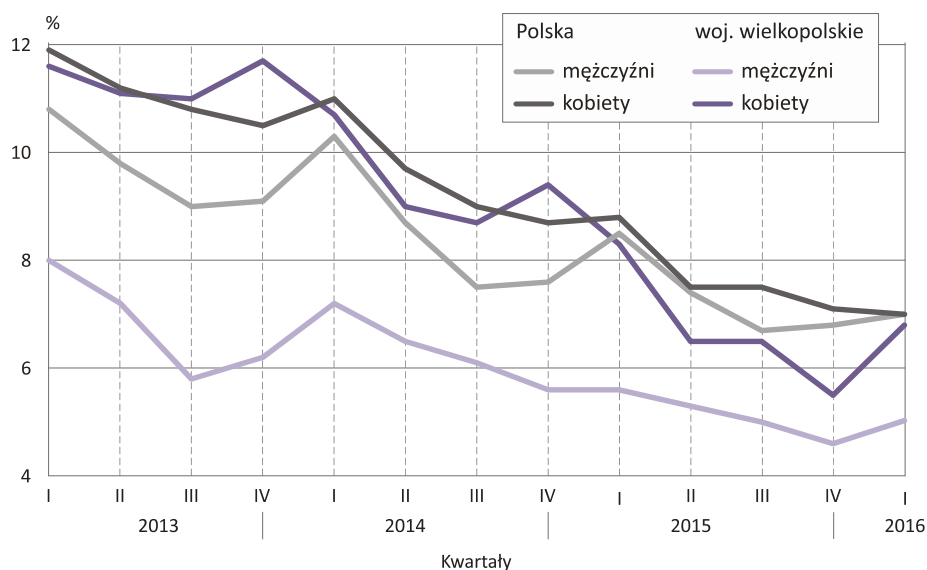
TABL. 6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL				
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016	
	I kwartał			
	w %		spadek w porównaniu z 2015 r. w p.proc.	
OGÓŁEM	6,8	5,8	1,0	
mężczyźni	5,6	5,0	0,6	
kobiety	8,3	6,8	1,5	
Miasta	6,8	6,2	0,6	
Wieś	6,8	5,3	1,5	

Zjawisko bezrobocia dotyka szczególnie ludzi młodych. Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15–24 lata w I kwartale br. wyniosła 17,4% (o 1,4 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku), tj. na poziomie 3-krotnie wyższym niż przeciętnie w województwie. Dla osób w wieku produkcyjnym ten miernik bezrobocia zmniejszył się o 1,1 p.proc. do 5,9%.

Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe (2,8%;

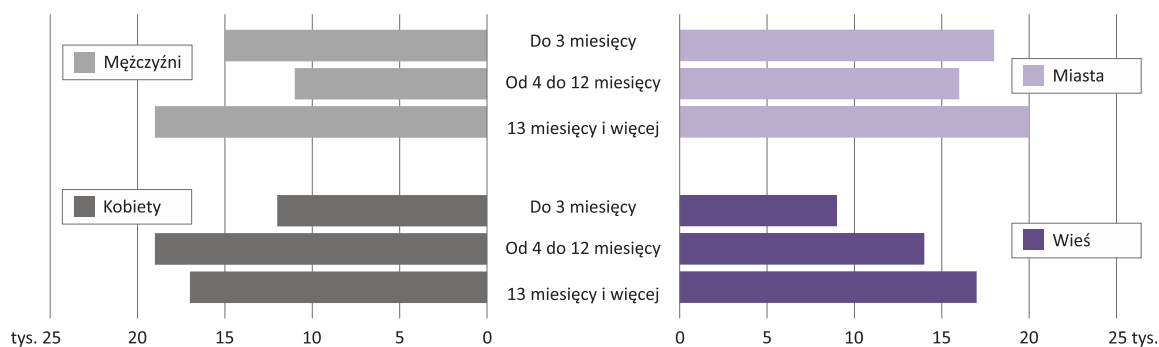
spadek o 1,4 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku). Najwyższy poziom miernik ten osiągnął w grupie bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 13,7%, przy spadku o 0,9 p.proc. w skali roku.

Ryc. 7. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

W I kwartale br. w grupie bezrobotnych było 35,1% osób, które straciły pracę (o 13,4 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Udział osób wracających do pracy po przerwie kształtował się na poziomie 30,9% (o 6,2 p.proc. wyżej niż w I kwartale ub. roku), a podejmujący pracę po raz pierwszy stanowili 27,7% (o 6,1 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Większy niż przeciętnie w województwie odsetek bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę zaobserwowano w grupie kobiet (28,6%). Najmniej liczna okazała się grupa bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (6,4%).

Ryc. 8. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W I KWARTALE 2016 R.

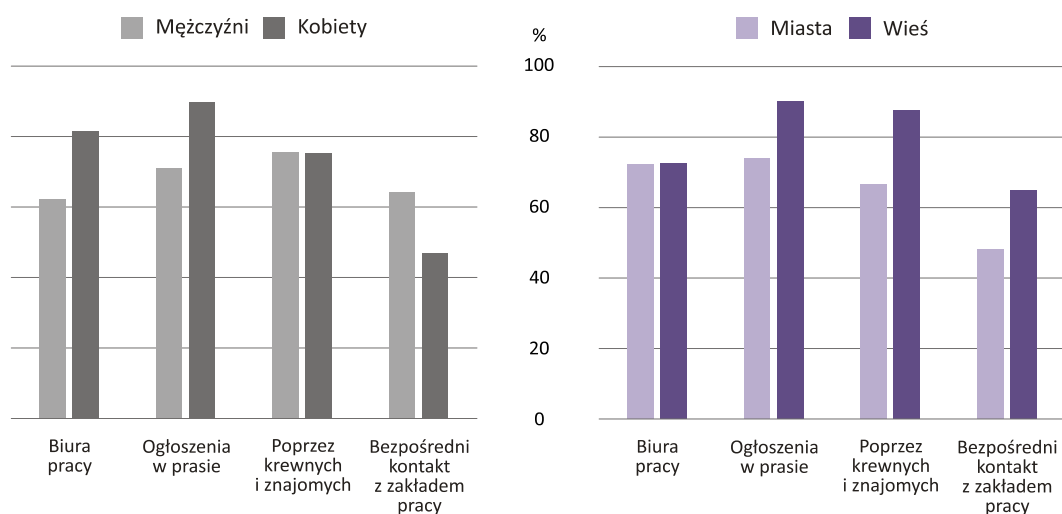
Wśród osób pozostających bez pracy najliczniejszą zbiorowość tworzyli długotrwale bezrobotni, tj. osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej. W I kwartale br. udział tej grupy wynosił 39,4% (o 0,8 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczyło mężczyzn niż kobiet (42,2% wobec 34,7%) oraz mieszkańców wsi aniżeli miast (42,5% wobec 37,0%).

TABL. 7. UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W DANEJ GRUPIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	I kwartał		
	w %	wzrost/spadek w porównaniu z 2015 r. w p.proc.	
OGÓŁEM	40,2	39,4	-0,8
mężczyźni.....	36,4	42,2	+5,8
kobiety.....	43,4	34,7	-8,7
Miasta.....	39,2	37,0	-2,2
Wieś.....	43,5	42,5	-1,0

Liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (28,7% wobec 29,9% w I kwartale ub. roku). W tej grupie bezrobotnych największy udział zanotowano w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast (33,3%). Udział bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy kształtował się odpowiednio na poziomie 13,8% (spadek o 1,7 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku) oraz 18,1% (wzrost o 3,7 p.proc.).

Ryc. 9. WYBRANE METODY POSZUKIWANIA PRACY² PRZEZ BEZROBOTNYCH W I KWARTALE 2016 R.

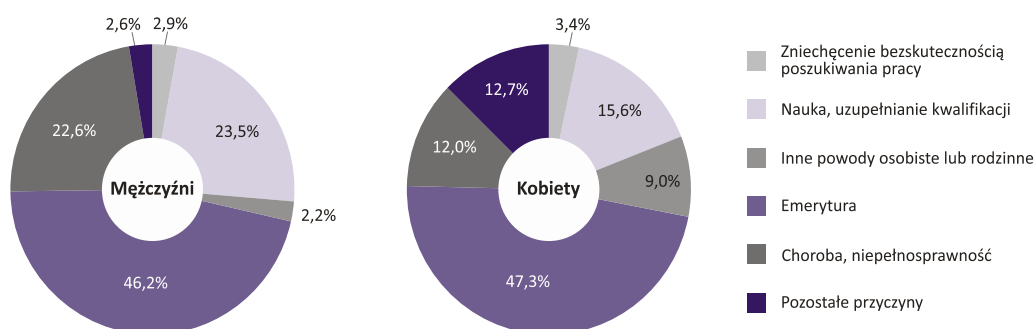
² Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy.

W województwie wielkopolskim przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w I kwartale br. wynosił 14,5 miesiąca i w skali roku zwiększył się o 0,6 miesiąca. Najkrótszy przeciętny czas poszukiwania pracy zaobserwowano w grupie kobiet (13,6 miesiąca) oraz wśród mieszkańców miast (13,7 miesiąca). Przeciętny czas poszukiwania pracy w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców wsi wyniósł 15,5 miesiąca.

4. BIERNI ZAWODOWO

Zbiorowość biernych zawodowo w I kwartale br. liczyła 1186 tys. i stanowiła 42,3% ogółu ludności powyżej 15-go roku życia. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 12,6%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (735 tys. wobec 452 tys. mężczyzn). W I kwartale br. większość biernych zawodowo (57,6%; podobnie jak w analogicznym kwartale ub. roku) mieszkała w miastach. W zbiorowości biernych zawodowo dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej (stanowiły 61,0% badanej grupy) oraz osoby z najniższym wykształceniem, tj. gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (37,0%). Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 42,7% zbiorowości biernych zawodowo.

Ryc. 10. STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIerności W I KWARTALE 2016 R.

W I kwartale br. bierni zawodowo w województwie wielkopolskim jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (47,0% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (18,6%) oraz chorobę i niepełnosprawność (16,0%). W analogicznym okresie ub. roku wskaźniki te ukształtowały się na podobnym poziomie. Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy, tj. brakiem szans na otrzymanie odpowiedniego zatrudnienia lub wyczerpaniem możliwości znalezienia pracy, w porównaniu z I kwartałem ub. roku obniżył się o 0,5 p.proc. i wyniósł 3,2%.

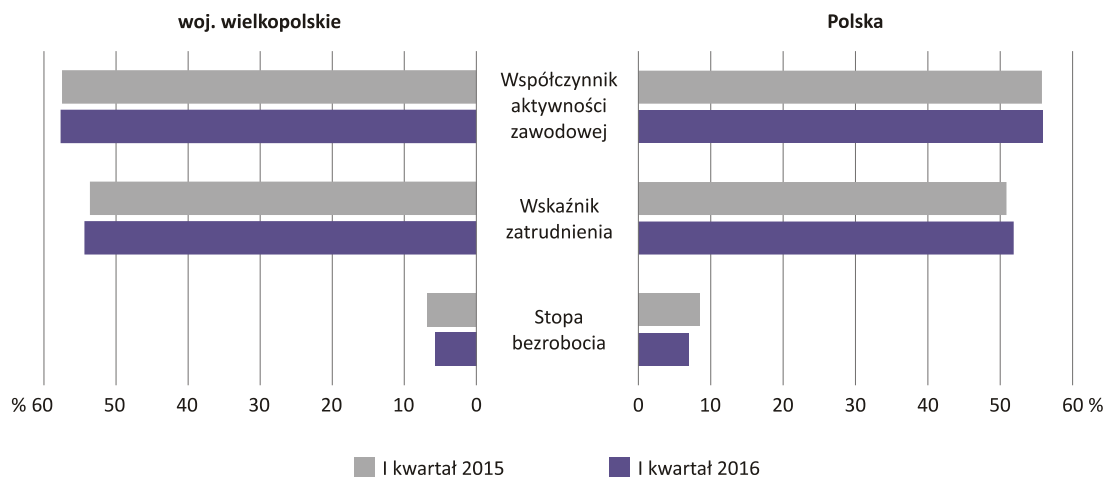
5. PODSUMOWANIE

Zestawiając wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w I kwartale br. w województwie wielkopolskim z danymi ogólnopolskimi, można stwierdzić, że w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zaobserwowano:

- spadek ogólnej liczby bezrobotnych przy jednoczesnym wzroście liczby bezrobotnych w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast (*w kraju spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- wzrost liczby pracujących niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek obciążenia pracujących osobami niepracującymi (*podobnie jak w kraju*),
- spadek stopy bezrobocia niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek stopy bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata (*podobnie jak w kraju*), przy czym stopa bezrobocia dla tej grupy wiekowej jest 3-krotnie wyższa niż dla całego województwa wielkopolskiego,

- wzrost liczby pracowników najemnych oraz liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (*podobnie jak w kraju*),
- wzrost liczby osób biernych zawodowo niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*w kraju spadek liczby osób biernych zawodowo niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania*).

Ryc. 11. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

* * *

PODSTAWOWE ZASADY METODOLOGICZNE BAEL

Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie.

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Miarą aktywności zawodowej ludności (lub określonej grupy wyróżnianej np. ze względu na wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania) jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyznaczany jako procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

– miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do **pracujących**, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Liczba pracujących kształtuje **wskaźnik zatrudnienia** oddający procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (lub w liczbie ludności określonej grupy).

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment, ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

– **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; z tego:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,

– **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,

– **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Dane o zawodach osób pracujących oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych i biernych zawodowo prezentowane są w układzie Klasyfikacji zawodów i specjalności obowiązującej od 2015 r., wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07.08.2014 r.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

– w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,

– aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,

– były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Natężenie bezrobocia opisuje się za pomocą **stopy bezrobocia** stanowiącej odsetek osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo.

Ludność bierna zawodowo są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

– nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,

– nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,

– nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:

- dłuższym niż 3 miesiące,

- do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

W badaniu wyszczególnia się dodatkowo następujące kategorie ludności aktywnej i biernej zawodowo:

Długotrwale bezrobotni – bezrobotni, którzy szukają pracy przez okres dłuższy niż rok (tj. 13 miesięcy i więcej od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie).

Zniechęceni – osoby bierne zawodowo, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostatu. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej – do II kw. 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższym wyniki BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami badania z poprzednich okresów, z wyjątkiem przeliczonych wyników za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r.

Od I kwartału 2016 r. zastosowano kalibrację wyników na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, z uwzględnieniem stosowanych dotąd kryteriów demograficznych.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego

Opracowanie: Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych – Dział Opracowań Zbiorczych.